

Porteføljestyret for Velferd, kultur og samfunn

Referat	Møte 1/2022
Dato	Tirsdag 22. mars, kl. 09.00-14.00
Sted	Zoom

Til stede: Ingvild Almås, Norges handelshøyskole/Stockholms universitet, styreleder
Trine Bille, Copenhagen Business School
Anniken Hagelund, Universitetet i Oslo, ledet møtet
Andreas Holtermann, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø
Einar Lie, Universitetet i Oslo
Olof Åslund, IFAU/Uppsala universitet
Dag Elgesem, Universitetet i Bergen
Janne Paulsen Breimo, Nord universitet
Helle Sjøvaag, Universitetet i Stavanger
Ragnar Bøe Elgsaas, LO

Observatører: Lene Buer Blomqvist, Barne- og familiedepartementet
Trond Nygaard, Helse- og omsorgsdepartementet
Øyvind Torp, Kulturdepartementet

Til stede fra Forskningsrådet:
Jesper Simonsen sak 5
Gunnlaug Daugstad
Yngvill R. Tømmerberg
Mette N. Smith
Tor Lunde Larsen
Øydis Hagen
Solbjørg Rauset
Siri H. Hollekim Haaland

Forfall: Ellen Inga Turi, Samisk høyskole, Kautokeino
Tone Westlie, Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Sak PSVELKUSAM 1/22 Godkjenning av saklisten

Vedtak: *Saklisten godkjennes.*

Sak PSVELKUSAM 2/22 Referat fra styremøte 10. desember 2021

Vedtak: *Referatet tas til etterretning.*

Sak PSVELKUSAM 3/22 Spørsmål om habilitet

Vedtak: *Det er ikke meldt om inhabilitet i noen av sakene.*

Sak PSVELKUSAM 04/22 Orienteringer

Administrasjonen orienterte om tildelingsbrevene fra departementene og føringene i disse, samt konsekvenser for årets utlysninger. Det vil bli egne utlysninger om forskning på EØS-rett, forskning på vold- og kriminalitetsforebygging og om museer.

Administrasjonen orienterte også om at de fem prioriterte områdene i Forskningsrådets strategi skal gjennomgå ekstern evaluering. Den første evalueringen blir av "Samhørighet og globalisering". Evalueringen skal være klar i desember.

Det foreligger to kunnskapsoppsummeringer: *Forbruksforskning i Norge*, og *Nordisk forskning om diskriminering, trakassering og likestilling: En forenklet kunnskapsoversikt*.

Det ble kort orientert om status for Horisont Europa.

Sak PSVELKUSAM 05/22 Høringsuttalelser til og justering av porteføljeplanen

Vedlegg:

1. *Oppsummering og gjennomgang av høringsuttalelsene*
2. *Innkommne høringsuttalelser: Fem dokumenter med uttalelser for hvert av kapitlene 3-6 pluss fritekstinnspill og ett dokument med alle uttalelsene samlet*
3. *Porteføljeplan høringsutkast 2022*

Gjeldende porteføljeplaner ble vedtatt av Forskningsrådets Styre i juni 2020 etter behandling og godkjenning i porteføljestyrene. Høringsutkastet til revidert porteføljeplan ble lagt ut på netthøring i desember 2021, med frist for å levere uttalelser innen 20. februar i år. Det kom inn 38 høringsuttalelser, i all hovedsak fra forskningsmiljøer – færre fra bruker- og interessenthold. I tillegg til høringsinnspillene, har alle porteføljeplanene blitt gjennomgått av en intern redaksjonskomité, og det pågår en dialog med de andre porteføljeadministratorene for å sikre synergier og unngå overlapp.

I dette møtet skulle porteføljestyret diskutere hvilke endringer som bør innarbeides i porteføljeplanen på bakgrunn av uttalelsene fra den eksterne høringen, og vedta videre prosess fram mot endelig utkast til revidert porteføljeplan.

Administrasjonen innledet og viste til sin skriftlige oppsummering og gjennomgang av høringsuttalelsene. I hovedsak gir høringen tilslutning til målene og hovedprioriteringene i planen, selv om det særlig vedrørende temaer er mange "ønsker" og forslag til konkretiseringer – som for manges vedkommende synes dekket av mer overordnede omtaler av temaer. Deretter innledet fire styremedlemmer om de konkrete innspillene til hvert av kapitlene 3 til 6. Dette bidro til en god diskusjon i porteføljestyret om hva som eventuelt burde tas inn i porteføljeplanen og hvilke justeringer som behøves.

Stikkord fra diskusjonen i porteføljestyret:

Porteføljens omfang og investeringsmål:

- Verdt å merke at UH- (og institutt-) sektor har gitt langt flere tilbakemeldinger enn brukere av forskjellige slag – og grunnleggende forskning er viktig for universitetene.
- Planen bør bedre balansere det anvendte og det grunnleggende.

- Kritikk av funksjonalistisk/instrumentelt tyngdepunkt. Bekymring for forskningens autonomi, for lite grunnforskning, for styringsorientert
- Krevende å være overordnet og samtidig gi retning.
- Mange ønsker om spesifisering av de ulike fagområder – flere vil ha tydeligere beskrivelser av sine kunnskapsområder. Humaniora og rettsvitenskap går igjen. Enighet om å ikke nevne spesifikke disipliner, utenom de som prioriteres, som rettsvitenskap og humaniora.
- Kan løfte det internasjonale og globale perspektivet

Faglige og teknologiske prioriteringer samt tiltak:

- Implementeringsforskning nevnes av flere. Hva som legges i dette varierer; vi nevner implementering som sådan, men går ikke inn på implementeringsforskning.
- Mange gir støtte til planens vekt på metodemangfold. Det viktige er at metode skal velges ut fra problemstillinger og forskningsspørsmål, i stedet for å nevne alle.
- Flere kommenterer ulike sider ved brukermedvirkning – ikke en generell prioritering for all VELKUSAM-forskning.
- Forskningssvake områder – ikke nevne konkrete temaer/områder, men si mer om hva vi mener med begrepet.

Tematiske prioriteringer:

- Skal ikke være så detaljert, men heller åpen slik at det kan inspirere til åpen og ny tenkning innenfor de tematiske hovedprioriteringene.
- Digitalisering og teknologi og klima og miljø. Det bør jobbes mer med for at det skal bli mer synlig. Ikke bare se som kontekst, men også noe som endrer roller i velferdstjenestene. Betydningen for aktivt medborgerskap bl.a., og nye former for ulikhet generert gjennom klima og miljøendringer.
- Bærekraft: Også politisk og kulturell bærekraft.
- Mer vekt på tjenesteforskning og hvordan disse styres og reguleres.
- Kommunal sektors betydning i velferdsproduksjon.
- Bør inkludere "velfungerende" i omstillingsdyktig og inkluderende arbeidsliv, fordi vi er opptatt av *hele* arbeidslivet.
- Tydeligere likestillingsperspektiv
- Barn: ikke bare de som faller utenfor, men generelt om oppvekstvilkår, bør kanskje skrives litt bredere.
- Løfte opp dette med flyktningers helse, sosiale forhold, møte med velferdstjenestene
- Mange innspill ang. kunst og kunstfag. "Kunst" nevnes spesielt i en "kunst og kultur"-sammenheng.
- Migrasjon og integrering kan løftes noe, jf. det hyperaktualitet

Basert på høringsuttalelsene, diskusjonen i møtet, konkrete forslag til kap. 3 og 4.2 fra Lie og Hagelund og tilbakemeldinger fra redaksjonskomiteen, vil administrasjonen utarbeide et nytt utkast til revidert porteføljeplan. Utkastet diskuteres i styreutvalget (Almås, Hagelund og Lie) og – hvis det er tid – sirkuleres deretter til porteføljestyret for kommentarer.

Tidsplan for det videre arbeidet med revisjon av porteføljeplanen:

- 22. mars -22. april: Administrasjonen med bistand fra styreutvalget reviderer porteføljeplanen i tråd med styrets diskusjon o.a. Styreutvalget får endelig mandat til å godkjenne planen på vegne av porteføljestyret.
- 31. mars: Konsultasjon med Sametinget.
- Mai: Porteføljeplanen – og de elleve andre tematiske planene – legges fram for ledelsen i Forskningsrådet.
- Juni: De tolv tematiske porteføljeplanene behandles i Forskningsrådets styre for endelig vedtak.

Vedtak:

Administrasjonen innarbeider porteføljestyrets kommentarer om endringer i porteføljeplanen på bakgrunn av høringsrunden, i samråd med Styreutvalget. Styreutvalget får fullmakt til å godkjenne den endelige planen på vegne av porteføljestyret.

Sak PSVELKUSAM 6/22 Søknadsbehandlingsprosedyre 2022

Administrasjonen orienterte om prosedyren for behandling av søknader til utlysningen av Forskerprosjekter og Kompetanse- og samarbeidsprosjekt (KSP), som hadde frist hhv. 2. og 9. februar.

På møtet skulle porteføljestyret fatte vedtak til prosedyre for behandling av grupper av søknader i møtet i 14. juni og 26. august. Tildeling av forskningsmidler vil være basert på ekspertpanelenes faglige vurderinger, relevansvurderinger administrasjonen gjør på grunnlag av utlysningens tematiske og strukturelle føringer, samt porteføljevurdering. Det var lagt opp til vedtak om *en bloc*-avslag av søknader med lav karakter, slik at disse ikke diskuteres på porteføljestyrets juni og augustmøte. Basert på erfaringer fra søknadsbehandling i 2020 og 2021 er det gjort noen endringer i ulike deler av prosessen fra mottak av søknader til vedtaksmøter. Blant annet er det for Forskerprosjekt-søkere kun mulig å søke ett tema. Søknader som i utgangspunktet er rettet mot andre temaer enn Banebrytende forskning (FRIPRO), men ikke får bevilgning, vil imidlertid også konkurrere om midlene til Banebrytende forskning dersom de oppfyller kvalifiseringskravet om karakter 6 eller 7 på alle vurderingskriteriene. For Forskerprosjekter er nytt av året at Excellence-kriteriet er delt i to vurderingskriterier, og Samlet vurdering er fjernet.

Porteføljestyret vedtok prosedyre for søknadsbehandling av forskerprosjekter og KSP. Porteføljestyret diskuterte også brede vs. mer spissede utlysninger innenfor porteføljens områder. Dette vil bli fulgt opp på neste møte i arbeid med investeringsplanen.

Vedtak:

Porteføljestyret tar prosedyren for søknadsbehandling til etterretning. Følgende prinsipper for søknadsbehandlingen vedtas av styret:

- *Gruppe 1: Høyt vurderte Forskerprosjekt-søknader med gjennomsnittskarakter 5 eller høyere fra ekspertpanelene og meget god relevansvurdering (minimum 5). Høyt vurderte Samarbeidsprosjekt-søknader (VAM og HELSEVEL) fra ekspertpanelene (minimum gjennomsnittskarakter 5, og minimum 4 på delkarakterer) og meget god relevansvurdering (minimum 5). Det vil her bli framlagt ulike pakker til bevilgning, evt. avslag, så langt det er mulig. Søknader med høy kvalitet og relevans som ikke bevilges på grunn av for lite budsjett, vil plasseres på en reserveliste.*
- *Gruppe 2: Forskerprosjekt-søknader med gjennomsnittskarakter 5 eller høyere fra ekspertpanelet og som gis karakter 4 eller lavere i relevans, innstilles til avslag. Samarbeidsprosjekt med minimum gjennomsnittskarakter 5, og minimum 4 på delkarakterer, som gis karakter 4 eller lavere i relevans, innstilles til avslag.*
- *Gruppe 3: Forskerprosjekt-søknader med lavere gjennomsnittskarakter enn 5 avslås en bloc. Samarbeidsprosjekt-søknader til VAM og HELSEVEL med opp til gjennomsnittskarakter 4 og/eller karakteren ≤ 3 på et vurderingskriterie, avslås en bloc.*

Sak PSVELKUSAM 7/22

Møter fremover

- 14. juni 2022, møte på Lysaker med påfølgende middag
- 26. august 2022

Sak PSVELKUSAM 8/22

Eventuelt

Ingen saker under dette punktet.

Sak PSVELKUSAM 9/22

Godkjenning av vedtaksprotokoll

Vedtak:

Protokollen godkjennes.